Seat No.:	

P.T.O.

MM-129

March-2019

M.Com., Sem.-IV

508 : Risk Management

Tin	ne : 2:	30 Ho	urs]				[Ma	ax. Marks : 70	
1.	(a)	ધંધા	ડીય જો [ા]	ખમ એટલે શું ? જોખમ અથવા		ામગીરીની પદ્ધતિઓન	ી ચર્ચા કરો.	14	
		(1)	જોખ	મ પડતરનો ખ્યાલ સમ ્				7	
		(2)		મ સંચાલનની વ્યાખ્યા ર		ઉદ્દેશો જણાવો.		7	
	(b)	દરેક	નણ ચાર)	4					
		(1)	1) ધંધાકીય એકમનું નાણાંકીય જોખમ નાણાંકીય સાથે સંકળાયેલું છે.						
			(a)	માળખા	(b)	નિર્ણય			
			(c)	નીતિ	(d)	આયોજન			
		(2)	બજા	ર જોખમ માં ર	માવતા ફેર	ફાર સાથે જોડાયેલ છે.			
			(a)	રોકાણકારનું વલણ	(b)	જાહેરાત			
			(c)	ઉત્પાદન	(d)	પ્રસિદ્ધિ			
		(3)		ધંધાકીય જોખમનું	ુકારણ ન શ	યી.			
			(a)	જીવન ધોરણ	(b)	કુદરતી આપત્તિ			
			(c)	ફેશનમાં ફેરફાર	(d)	હરિફાઈ			
		(4)	ધંધા•	ની અનિશ્ચિતતામાં <u> </u>	નો સ	માવેશ થતો નથી.			
			(a)	ઉત્પાદન પ્રક્રિયા	(b)	સરકારની નીતિ			
			(c)	નવા વિકલ્પની શોધ	(d)	ટેકનોલોજી			
		(5)		જોખમ પડતરનો ઘ	ટક છે.				
			(a)	અપેક્ષિત નુકશાન	(b)	પેકિંગ પડતર			
			(c)	ઉત્પાદન પડતર	(d)	આમાંથી એકપણ	નહિ		
		(6)	વીમો	. એ આદર્શ જોખમ ના	ણાવ્યવસ્ ^દ	યાનું તીવ્રત	તા અને <u>_</u>	_ પુનરાવર્તન	
				ાું સાધન છે.		_			
			(a)	ઉંચી-નીચી	(b)	ઉંચી-ઉચું			
			(c)	નીચી–નીચું	(d)	નીચી-ઉંચુ			

1

MM-129

2.	(a)	આંતી	રેક જો	ખમ નિર્દેશકો અને બાહ્ય	જોખમ નિ	નેદેશકો વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.	14		
				અથવા					
		(1)	'જોગ	નમ મૂલ્ય' (VaR) વિશે	ટૂંકનોંધ લ	ખો.	7		
		(2)	'જોગ	નમ અંકુશ' વિશે ટૂંકનોંધ -	લખો.		7		
	(b)	દરેક ર	રેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર)						
		(1)		એ ભાવિ અને વર્ત	માન પ્રવૃ	ત્તેઓનું જોખમ આવરી લે છે.			
			(a)	પ્રત્યાઘાતી જોખમ દૂર	કરવું				
			(b)	રક્ષણાત્મક જોખમ દૂ	ર કરવું				
			(c)	(a) અને (b) બંને					
			(d)	આમાંથી એકપણ નહી	Ï				
		(2)		પદ્ધતિઓ નાણા	કીય અસર	ની તીવ્રતા ઘટાડે છે.			
			(a)	નુકશાન અટકાવવું	(b)	નુકશાન લઘુત્તમીકરણ			
			(c)	(a) અને (b) બંને	(d)	આમાંથી એકપણ નહીં			
		(3)		માનવ સર્જિત બા	હ્ય જોખમ	નિદેશક છે.			
			(a)	ધરતીકંપ	(b)	આતંકવાદ			
			(c)	પૂર	(d)	કુદરતી આપત્તિ			
		(4)		જોખમ સંપર્ક અને	ા ક્રિયાત્મક	કારણોની યાદીમાં સૌથી સરળ સ્વરૂપ છે.			
			(a)	પડકાર વિશ્લેષણ	(b)	તપાસયાદી			
			(c)	ઘટના વિશ્લેષણ	(d)	ફ્લોચાર્ટ			
		(5)) ક્રિચક્રી વાહનોના ડ્રાઈવર માટે ફરજીયાત હેલ્મેટ એ નુકશાન માટેનું પગલું						
			(a)	નિવારણ	(b)	નિવારણ અને ઘટાડો			
			(c)	ઘટાડો	(d)	આમાંનું એકપણ નહિ			
		(6)	મોટા	ભાગના જોખમો વ્યવસ્થ	ાતંત્રની _	ના જ હોય છે.			
			(a)	નજીક	(b)	અંદર			
			(c)	બહાર	(d)	આમાંથી એકપણ નહિ			

3.	(a)	જોખ	મ નાણ	ાં વ્યવસ્થાનો અર્થ અને	પદ્ધતિઓ	સમજાવો.	14
				અથવા			
		(1)	'જોો	મમ ફેરબદલીના સાધન ત	તરીકે વીમે	ા' ની ચર્ચા કરો.	7
		(2)	જોખ	ામ નાણાને અસર કરતાં વ	બાહ્ય પર <u>િ</u>	બળો સમજાવો.	7
	(b)	દરેક :	પ્રશ્ન મ	ાટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી	યોગ્ય વિક	લ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ)	3
		(1)	નાણ	ાંકીય જોખમમાં	_નો સમા	વેશ થાય છે.	
			(a)	ટેકનોલોજીનું જોખમ	(b)	કુદરતી જોખમ	
			(c)	વ્યાજનું જોખમ	(d)	આમાંના બધા જ	
		(2)		વીમાનો ફાયદો છે.			
			(a)	નુકશાન અટકાવવું	(b)	ચિંતામાં ઘટાડો	
			(c)	(a) અને (b) બંને	(d)	આમાંથી એકપણ નહિ	
		(3)	ભાર	તમાં વીમાના ધંધાનું નિય	.મન	કરે છે.	
			(a)	IFCI	(b)	IDBI	
			(c)	IRDA	(d)	SEBI	
		(4) ઓછી ઉગ્રતા ઓછું પુનરાવર્તનના કિસ્સામાં થાય છે.					
			(a)	હેજીંગ	(b)	વીમો	
			(c)	રીટેન્શન	(d)	આમાંથી એકપણ નહિ	
		(5)	કૂગાલ	યાના જોખમની ફેરબદલી	. ત્રીજા પદ	ત પર થાય તેને કહે છે.	
			(a)	વીમો	(b)	રીટેન્શન	
			(c)	હેજિંગ	(d)	આમાંથી એકપણ નહિ	
4.	(a)	જોખ	મ જાળ	ાવણીનો અર્થ આપી જોપ્	નમ જાળવ	ાણી કરવાના ફાયદાઓ જણાવો.	14
		અથવા					
		(1)	સાહ	સ જોખમ સંચાલન અંગે	ટૂંકનોંધ લ	ાખો.	7
		(2)	સમ	ય્ર જોખમ સંચાલન વિશ <u>ે</u>	ટૂંકનોંધ લ	ખો.	7

દરેક પ્ર	ાશ્વ માટે	ટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યો	.ગ્ય વિક	સ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ)
(1)	જોખમ ધારણ કરવું (RBK Retention) એ તરીકે પણ ઓળખી શકાય ક			
	(a)	જોખમ ઘટાડા	(b)	જોખમ ફેરબદલી
	(c)	જોખમ સર્જક	(d)	સ્વ-વીમા
(2)	જોખર	મ સંચાલનની પ્રવૃત્તિઓ _	8	કારા સંચાલિત થાય છે.
	(a)	કોર્પોરેટ ટીમ	(b)	નાણાકીય મેનેજર
	(c)	વિભાગીય મેનેજર	(d)	જોખમ મેનેજર
(3)	સંકલિ	ાત જોખમ સંચાલન	માં	આવશ્યક છે.
	(a)	સેવા	(b)	ઉદ્યોગ
	(c)	ખેતીવાડી	(d)	આ બધા જ
(4)	નાણાં	કીય જોખમના ઉપાયોમાં ₋		ુ મહત્વના છે.
	(a)	હેજિંગ પદ્ધતિ	(b)	ભાવિ કરારો
	(c)	નાણાંકીય ડેરીવેટીવ્ઝ	(d)	આ બધા જ
(5)		એ જોખમ ધારણ કરવ	ાની મય	ર્ાદા છે.
	(a)	વધુ ખર્ચની શક્યતા	(b)	ઉચા કરવેરા
	(c)	વધુ નુકશાન	(d)	આ બધા જ
	(1)(2)(3)(4)	(1) श्रेभर (a) (c) (2) श्रेभर (a) (c) (3) સંકલ્ (a) (c) (4) નાણાં (a) (c) (5)	(1) જોખમ ધારણ કરવું (RBK Ref (a) જોખમ ઘટાડા (c) જોખમ સર્જક (2) જોખમ સંચાલનની પ્રવૃત્તિઓ_ (a) કોર્પોરેટ ટીમ (c) વિભાગીય મેનેજર (3) સંકલિત જોખમ સંચાલન (a) સેવા (c) ખેતીવાડી (4) નાણાંકીય જોખમના ઉપાયોમાં _ (a) હેજિંગ પદ્ધતિ (c) નાણાંકીય ડેરીવેટીવ્ઝ (5) એ જોખમ ધારણ કરવ (a) વધુ ખર્ચની શક્યતા	(a) જોખમ ઘટાડા (b) (c) જોખમ સર્જક (d) (2) જોખમ સંચાલનની પ્રવૃત્તિઓ ક (a) કોર્પોરેટ ટીમ (b) (c) વિભાગીય મેનેજર (d) (3) સંકલિત જોખમ સંચાલન માં ક (a) સેવા (b) (c) ખેતીવાડી (d) (4) નાણાંકીય જોખમના ઉપાયોમાં (a) હેજિંગ પદ્ધતિ (b) (c) નાણાંકીય ડેરીવેટીવ્ઝ (d)

3

MM-129 4

	Seat No.	:	
--	----------	---	--

MM-129

March-2019

M.Com., Sem.-IV

508: Risk Management

Tim	ie : 2:	30 Ho	ursj				Max. Marks: 70
1.	(a)	Wha	ıt is B		s vario	us methods of handling risk.	14
		(1)	Evn	OR lain the concept of 'Co	ost of 1	rialz'	7
		` '	-	-			-
		(2)	Den	ine Risk Management	and st	ate its objectives.	7
	(b)	Sele	ct app	propriate answer from	alterna	atives given : (Any four)	4
		(1)	Fina	ancial Risk of business	sassoc	iated with the financial	·
			(a)	Structure	(b)	Decision	
			(c)	Policy	(d)	Planning	
		(2)	Mar	ket Risk is associated	with tl	he change in	
			(a)	Investor's attitude	(b)	Advertisement	
			(c)	Production	(d)	Publicity	
		(3)		is not a cause of	Busine	ess risk.	
			(a)	Standard of living	(b)	Natural Calamities	
			(c)	Change in fashion	(d)	Competition	
		(4)	Unc	ertainties of Business	does n	ot include	
			(a)	Production Process			
			(b)	Govt. Policies			
			(c)	Invention of New St	ubstitu	te	
			(d)	Technology			
		(5)		is the component	of cost	of Risk.	
			(a)	Expected losses	(b)	Packing cost	
			(c)	Production cost	(d)	None of these	
		(6)		rance is an ideal risk uency.	financ	ing tool for severit	ty and
			(a)	High, Low	(b)	High, High	
			(c)	Low, Low	(d)	Low, High	

(a)	Dist	inguis	h between the intern	al risk e	xposures and external risk exposures.	14		
			OR					
	(1)	Wri	te short note on 'Val	ue of Ri	sk'. (VaR)	7		
	(2)	Wri	te short note on 'Rish	c Contro	ol'.	7		
(b)	Sele	ect app	propriate answer from	n alterna	ntives given : (Any four)	4		
	(1)		covers risk from	n both p	present and future activities.			
		(a)	Reactive Avoidance	ee				
		(b)	Proactive Avoidan	ce				
		(c)	Both (a) and (b)					
		(d)	None of these					
	(2)		methods are u	sed to r	educe the severity of financial impact.			
		(a)	Loss Prevention	(b)	Loss Minimization			
		(c)	Both (a) and (b)	(d)	None of these			
	(3)		is the human or	riented e	external risk exposure.			
		(a)	Earthquake	(b)	Terrorism			
		(c)	Flood	(d)	Natural calamity			
	(4) is the simplest form of listing the risk exposures and open							
		caus	ses.					
		(a)	Threat analysis	(b)	Check-list			
		(c)	Event Analysis	(d)	Flow-chart			
	(5)	Con	npulsory Helmet for	two-wh	eeler driver is a loss measures.			
		(a)	Prevention	(b)	Prevention and Minimization			
		(c)	Minimization	(d)	None of these			
	(6)	The	majority of risks lies	S	_ the organization.			
		(a)	near	(b)	within			
		(c)	outside	(d)	None of these			

MM-129 6

3.	(a)	Expl	ain th	ne meaning and technic	ques of	Risk financing.	14
				OR			
		(1)	Disc	cuss on 'Insurance as a	risk tra	ansfer tool'.	7
		(2)	Exp	lain the external factor	s affect	ing risk financing.	7
	(b)	Sele	ct app	propriate answer from a	alternat	ives given : (Any three)	3
		(1)	Fina	ncial risk includes	·		
			(a)	Technological Risk	(b)	Natural Risk	
			(c)	Interest Risk	(d)	All of these	
		(2)		is a benefit of Insu	ırance.		
			(a)	Loss Prevention	(b)	Reduction of worry	
			(c)	Both (a) and (b)	(d)	None of these	
		(3)	The	Insurance business is	regulate	ed by in India.	
			(a)	IFCI	(b)	IDBI	
			(c)	IRDA	(d)	SEBI	
		(4)		takes place in case	of low	severity low frequency risks.	
			(a)	Hedging	(b)	Insurance	
			(c)	Retention	(d)	None of these	
		(5)	Risk	of inflation is transfer	rred to 1	the third party is called	
			(a)	Insurance	(b)	Retention	
			(c)	Hedging	(d)	None of these	
4.	(a)	Defi	ne ris	k retention and explair	n the be	nefits of risk retention.	14
				OR			
		(1)	Wri	te note on 'Enterprise	risk ma	nagement'.	7
		(2)	Wri	te short note on 'Aggre	egated 1	risk management'.	7

Sele	Select appropriate answer from alternatives given : (Any three)							
(1)	Risk retention is also known as							
	(a)	Risk reduction	(b)	Risk transfer				
	(c)	Risk creation	(d)	Self-Insurance				
(2)	The	risk management activities are o	conducted	by				
	(a)	Corporate team	(b)	Finance Manager				
	(c)	Departmental Manager	(d)	Risk Manager				
(3)	Aggregated risk management is essential in sector.							
	(a)	Service	(b)	Industry				
	(c)	Agriculture	(d)	All of these				
(4)	The	treatment of financial risk requi	res the im	portance of				
	(a)	Hedging techniques	(b)	Future Contracts				
	(c)	Financial derivatives	(d)	All of these				
(5)		is the limitation of Risk Rete	ention.					
	(a)	Possibility of higher expense	(b)	Higher taxes				
	(c)	Higher losses	(d)	All of these				

3

MM-129 8

(b)